

KANDIDATNUMMER 3047

Sidetall av

Husk å skrive kandidatnummer og sidetall på hver side av besvarelsen!

ISSN 0130

Intensivt mellomkurs i norsk, trinn III

Skriftlig eksamen

4 timer

n internasjonale sommerskole

iversitetet i Oslo

14

I. Lytteprøve**Spørsmål. Svar med hele setninger. Skriv svarene på dette arket.**1. Hvilke to betydninger har ordet *sapmi*?

I den første betydningen sier man at det er geografiske området, og i andre betydningen sier en at det er etnisk folkegruppen.

2. Hva er Nordkalotten?

Det er området i de fire landene (Nord-Norge, Norge-Sverige, Norge-Finland, Kolahalvøya i Russland) hvor bodde og bor samene.

3. Hvilke faktorer kan en same basere sin identitet på?

Det er tre faktorene: 1) genetiske anstam, 2) morsmål, 3) personlig ønsker og den 4) kombinasjonen av disse tre faktorene.

4. Hvordan fungerte siida-systemet som grunnlag for å organisere det tradisjonelle samiske samfunnet?

Dette systemet bestod av fager som etablerte boplasser og flytte fra plass til plass. De kontrollerte koloniserings.

5. Hva var årsaken til at samene aldri greide å mobilisere noen særlig motstand mot koloniseringen av territoriene deres?

Fordi de var så spredde.

6. Nevn to eksempler på hvordan fornorskingspolitikken overfor samene ble praktisert.

1) Man måtte snakke, lese og skrive norsk for å være statsborger
2) Det var bare norsk på skolen.

7. Hva står det i paragraf 110a i Grunnloven?

Det står at samene fikk retten til å utvikle sitt eget språk, kulturer osv. altså kulturutvikling.

8. Hvilken oppgave har Nordisk sameråd?

Det presenterer samene i Norge sammen.

er vanlige politiske organisasjoner som har stor plass i media, radio og TV. Opplysning av samiske kulturer og litteratur.

9. Hvilken funksjon hadde *noaiden* i det gamle samiske samfunnet?

Z

10. Hvem var Lars Levi Læstadius?

Han var som prestor.

II: Tekst med oppgaver

Tiåret som teller

(Aftenposten, 15.9.2013)

Populærkulturen vil ha oss til å dyrke ungdomstiden til vi er langt oppi trettiårene. Det kan være en tabbe.

- Ah, tjueårene.

BI-studenten Junaid Khan (26) smaker fornøyd på ordet.

– Jeg kaller det "det gylne tiår". Man tror man kan få til hva som helst, alle drømmer skal gå i oppfyllelse.

Avgjørende

Tjueårene er den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet. Vi tar mer enn 80 prosent av våre mest betydningsfulle beslutninger før vi fyller 35, ifølge den amerikanske psykologen, professoren og forfatteren Meg Jay.

I sin bok *The defining decade: Why your twenties matter* uttrykker hun bekymring over at dagens unge roter bort tjueårene i den tro at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er, hva de vil med livet sitt og hvordan de skal utnytte de viktige tjueårene.

Finne seg selv

Ord som *kidults* og *twixters* oppsto i USA på midten av 2000-tallet for å beskrive en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tjue- og trettiårene. Mange av dem aner ikke hva de skal gjøre, hvor de skal bo og hvem de skal leve sammen med. De lurer på om de skal bli fotografer, advokater eller partyarrangører.

– Denne usikkerheten gjør dem bekymret. De blir forsørget av foreldrene, er uten forpliktelser, gjerne universitetsutdannet, men har i beste fall en lavtlønnet jobb, sier Jay.

– I dag handler "ung voksen"-perioden om sosiale forandringer: Flytte hjemmefra, etablere seg i egen bolig, fullføre utdanning, etablere seg på arbeidsmarkedet og utforske kjærlighetslivet. Økt individualisering gir økte valgmuligheter, men også økt ansvar for eget livsløp, sier NOVA-forskeren Christer Hyggen.

– Jeg mener det er viktig at vi ikke bare fordømmer dem som "umodne voksne", men anerkjenner at de er i en fase som er viktig, sier Hyggen.

Også psykolog Meg Jay mener medier og populærkultur må slutte å bruke uttrykk som *kidults* og *twixters* fordi det bidrar til banalisering. Hvis man ikke får gjort nok i tjueårene, blir det desto mer som må realiseres i trettiårene.

Store forventninger

- Det er ikke de unges skyld at de i dag har for store forventninger til hva livet skal by på, hevder trendforsker og sosialantropolog Gunn Helen Øye.
- Alle generasjoner har et handlingsmønster som speiler samfunnet de lever i. Denne generasjonen er blitt sånn på grunn av noe.

Hun kaller dem «fordi-generasjonen»: De unge som kun gjør det som kan skrives på CV-en. De er vokst opp med støttende foreldre og er blitt sosialisert inn i samfunnsgrupper som dyrker dyktighet. Det blir dermed tydelige ytterpunkter, med de flinke som lykkes i alt på ene siden, og de som faller helt utenfor på den andre.

For sin egen skyld

Junaid Khan (26) sluttet på studiene på BI i Nydalen for noen år siden, men er tilbake på skolebenken etter å ha tenkt seg grundig om.

- Jeg testet arbeidslivet i noen år, men til slutt innså jeg det selv: Utdanning er viktig. Og når du selv innser det, at du gjør det for din egen og ikke for noen andres skyld, da er du blitt voksen, sier Khan.

- Jeg tror vi sier at du kan kalle meg en ung mann, ikke voksen.

A. Spørsmål til teksten «Tiåret som teller».

1. Hvorfor er forfatteren Meg Jay bekymret for dagens unge?

Unge har all verdens tid til å finne ut hvem de er.

2. Hva er det som karakteriserer gruppen *kidults/twixters*?

Det beskrives en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tjuer og trettiårene.

3. Hva mener Gunn Helen Øye når hun kaller unge i dag "fordi-generasjonen"?

De er vokst opp med støttende foreldre og er blitt sosialisert inn i samfunnsgrupper som dyrker dyktighet.

4. Hvorfor bestemte Junaid Khan seg for å gå tilbake til studiene?

Utdanning er viktig. Når man selv innser det, at man gjør det for sin egen og ikke for noen andres skyld, da er man blitt voksen.

B. Fullfør setningene (så de gir samme mening som i teksten).

1. "Det gylne tiår" er perioden når man tror at man kan få alt hva som helst.
2. Den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenalvret. er tjueåra.
3. På midten av 2000-tallet ^{oppstod} det ord "kilduffs og fvlstest" i USA for å beskrive en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker.
4. Økte valgmuligheter skapes på grunn av økte individualisering, men også økt ansvar for eget livsløp.
5. Hvis man får gjort nok i tjueårene, resten mindre er det som kan skal realiseres i trettiåra.

C. Alternative uttrykksformer

1. A. De blir forsørget av foreldrene sine.
B. Det er foreldrene som passer på dem
2. A. Noen samfunnsgrupper dyrker dyktighet.
B. I noen samfunnsgrupper er de blitt etablert som som dyrker dyktighet.
3. A. Denne usikkerheten gjør dem bekymret.
B. De blir bekymret av denne usikkerheten
4. A. «Det er ikke de unges skyld at de har for store forventninger,» hevder Gunn Helen Øye.
B. Gunn Helen Øye hevder at det ikke er de unges skyld at de har for store forventninger.
5. A. Junaid Khan er tilbake på skolebenken.
B. Junaid Khan har begynnet skolen på nytt

D. Verb.**Sett inn riktig form av verbet.**

- å finne Noen dager etter at Whitney Houston ble funnet død,
- å spille sp var en av sangene hennes spilte på
- å spille flere radiostasjoner. Den sangen man spilte på den tiden, var "The greatest love of all". Innholdet i teksten er enkelt:
- å oppleve Den største kjærligheten du vil kunne bli opplevd, er kjærligheten til deg selv. Forfatteren Jean M.
- å utgi Twenge ble utgitt i april 2006 boka *Generation Me*,
- å få og filosofien hennes har vært ~~har vært~~ ikke samme navn som boka i løpet av årene som har gått.
- å handle Jean M. Twenge lot boka å handle om de som
- å føde ble født på 70-, 80- og 90-tallet. Boka dreide
- å oppleve seg om mennesker som aldri tidligere har opplevd
- å fortelle en krig, og boka forteller/fortalte at de var unike, at alt de
- å gjøre har gjort var viktig og riktig. For noen måneder
- å lese siden var det mulig å lese en rørende
- å fortelle artikkel i en avis der en ung journalist fortalte
- historien om sin døde mor. Fra å være morsom og levende
- å forvandle seg forvandelt moren seg
- å forsvinne til å bli en dypt deprimert kvinne, og til slutt forsvunnet
- hun inn i elsk-deg-selv-bøkene. Hun er en av mange. Vi
- å realisere seg realiserte oss ~~realiserte oss~~ selv nå for tiden, vi
- å forvente forventet forventer hele tiden å få en jobb som
- å betale er godt betalt, slik at det er

å kjøpe mulig for oss å kjøpe et stort hus i Ullevål Hageby.
 å by Men hva er lykke, og hva er livet hard på til
 å bli syvende og sist? Møtet med virkeligheten å bli
 å være brutalt for *Generation Me*, for kanskje vi ikke er så
 å mene unike likevel? Hva ville Whitney Houston mene
 å leve om alt dette, hvis hun levde.

E. Setningsbinding

Knytt sammen de to setningene ved hjelp av ordene som står i parentes. Du kan bytte om på rekkefølgen av setningene, men det logiske innholdet må være det samme.

Mange av dagens tjueåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.

De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

Mange av dagens tjueåringer kan bli skuffet når de
 (fordi) kommer i trettiårene fordi de unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

(så) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli så mange av dagens tjueåringer kan bli skuffet når de kommer.

(derfor) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli derfor kan mange av dagens tjueåringer bli skuffet når de kommer i trettiårene.

(for) Mange av dagens tjueåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene for de unge har ofte store forventninger til...

(av den grunn) Mange av dagens tjueåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene av den grunn har de unge ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

F. Sett inn adjektivet og substantivet i riktig form i setningene.

viktig – periode

Til slutt leste vi om noen viktige periodene i verdenshistorien.

Tjue- og trettiårene er en av de viktigste periodene i livet.

Hvilken perioden synes du er viktige enn barndommen?

Jeg mener at ungdomstiden er den aller viktigste perioden i livet.

Hva skal du gjøre i denne viktige perioden?

G. Lukeøvelse

Fyll inn de åpne lukene med ett ord i hver.

Ventelister for kortreist, økologisk mat

Aftenposten, 14. juli 2014

Det er på ventelister for å abonnere på kortreist mat i Oslo.

Oslo Kooperativ har 777 medlemmer som kan bestille ferdige grønnsaksposer og flere enn 1000 Oslo-borgere står på venteliste for å bli medlem.

– Vi merker at dette er noe folk vil ha, sier Mads Pålsrud, styremedlem.

- Går rett inn i «tidsånden»

Fra oppstarten i fjor vår er ventelistene bare blitt lengre og lengre.

– Moteriktig, sunt, bærekraftig, etisk riktig - kortreist mat er et positivt ladet tema på mange måter. Det går rett inn i «tidsånden». Jeg tror vi kommer til å se mer og mer av denne typen tilbud av kortreist mat, sier Annechen Bugge, som forsker på nordmenns spisevaner på SIFO. Hun ser at man ser en økende interesse i samfunnet for alle aktiviteter som er knyttet til mat, og særlig knyttet til det lokale og kortreiste.

- Vil ha mat med historie

Det vi ser, er en økende opptatthet av sunnhet og helse. _____ flere ønsker et råvarebasert kosthold, og forbrukerne legger an på å lage mat fra bunnen av. Folk ønsker mat med en historie. Mange vil gjerne kunne produsere maten i en grad selv. Man vil tilbake til noe friskt og naturlig, og vi ser at mange forbrukere liker å kjøpe norsk og kortreist.

- En selvfølge

Hanna Halpren, daglig leder på Restaurantakademien i Stockholm, sier at trenden er global. Hun tror at økologisk og kortreist mat etter hvert vil bli en selvfølge.

– Det vi ser, er at vi mennesker ikke kjenner i helt trygge. Vi vil tilbake til den gamle, _____ verden, men på en moderne måte. Neste uke vil Kooperativet ta opp 500 nye medlemmer. Over halveres ventelisten. Mange har ventet i nesten ett år, sier Helene Austevoll, styremedlem i Oslo Kooperativ. Man får et helt annet forhold til å kjøpe maten når man vet hvor den kommer fra.

Trenger mer plass

Det finnes flere på abonnementsordninger for frukt og grønt i Oslo. Kooperativet skiller seg ut ved at de er drevet på dugnad. Her må medlemmene _____ bidra, enten ved å pakke poser eller med å drifte organisasjonen. De kaller seg et «arbeidsfellesskap». Nå ønsker de å starte lokale kooperativer i omkring i Oslo, og er allerede på utkikk ved nye lokaler på Tøyen. Flere andre byer er interessert i å følge etter.

- Det har virkelig tatt seg opp de siste årene. Det er en direkte link for bonden og forbrukeren som jeg tror mange setter an på, sier Pålsrud.

Do not write
in this space

Stil.

Temaet nr 3.

Under gode liv mener man forskjellige ting. Det er riktig å si at livet har mange deler og perioder. Det kommer an på kjønn, sosialmiljø og nivå, hvor gammel er man? hvor bor man? hva er han glad i? Tatt i betraktning at det eksisterer psykologisk faktor, stresser, sykdommer. Det er kjempe viktig for det bestemmer mål som man vil oppnå på meningen min.

Hvorfor snakker jeg om det? Da jeg var tenårings, ville jeg spille data, drive med idrett, jeg tenkte for mye om kjæreste mi, men jeg hadde ikke tanker om hva skal jeg gjøre i framtida? Det var den eneste tanken: slapp av. Da begynte jeg å gå på tekniske universitet fikk jeg mange problemer med matematikk og på grunn av det ble jeg kastet fra universitetet etter første semesteret. Jeg forstod at det skjedde fordi jeg var som barn som bor nå og som vil alt og en gang. Jeg skjønte at jeg skal ikke ha glimrende framtida om jeg kom ikke til å være sendes. Fra denne perioden ville jeg forandre meg litt etter litt fordi jeg vil oppnå noe.

Om ett år startet jeg å gå på universitet på nytt. Jeg valgte Russiske Staten Humanistiske Universitet for å studere norsk som hovedfagsspråk. Jeg vil fortsette ynke med norsk. Det er hoved målet mitt nå, derfor begynte jeg å tenke mer om å skape familie, om å få arbeid, bolig, kanskje. Det er det som jeg vil.

UNIVERSITY
OF OSLO

International Summer School

Candidate number/Kandidatnummer: 3047

Date/Dato 31.07.2014

Course/Kurs Norsk

Page/Side 2 of/av 2

Do not write
in this space

Jeg håper aldri at lykke skal hjelpe. Jeg
er sikker på at Gud forandrer ikke
menneskerstilling for de forandrer seg selv.
Jeg tror at man skal overleve noe kjenne
negativ for å få nyttig erfaring som skal
hjelpe ham til å forandre seg selv i
gode retningen.